ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)
της 6ης Απριλίου 1995 *

Στην υπόθεση C-325/93,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση του tribunal du travail de Bruxelles προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, με την οποία ζητείται, στο πλαίσιο της δίκης που εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου μεταξύ

Union nationale des mutualités socialistes

και

Aldo Del Grosso,

παρισταμένου του **Institut national d'assurance maladie-invalidité,**

παρεμβαίνοντος στην κύρια δίκη,

η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ως προς την ερμηνεία του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1971, περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφαλίσεως στους μισθωτούς και στις οικογένειές τους που διακινούνται εντός της Κοινότητος (ΕΕ ειδ. έκδ. 05/001, σ. 73),

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τους F. A. Schockweiler, πρόεδρο τμήματος, G. F. Mancini και J. L. Murrey (εισηγητή), δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: W. Van Gerven
γραμματέας: D. Louterman-Hubeau, κυρία υπάλληλος διοικήσεως,

λαμβάνοντας υπόψη τις γραπτές παρατηρήσεις που κατέθεσαν:

— ο Aldo Del Grosso, εκπροσωπούμενος από τον Daniele Rossini, συνδικαλιστή,

— το Institut national d'assurance maladie-invalidité, εκπροσωπούμενο από τον Jean-Jacques Masquelin, δικηγόρο Βρυξελλών,

— η Ιταλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον Pier Giorgio Ferri, avvocato dello Stato,

— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπουμένη από τη Marie Wolfcarius, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, και τον Θεόφιλο Μαργέλλο, δημόσιο υπάλληλο αποσπασμένο στη Νομική Υπηρεσία της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων,

έχοντας υπόψη την έκθεση ακροατηρίου,

αφού άκουσε τις προφορικές παρατηρήσεις του Institut national d'assurance maladie-invalidité και της Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων κατά τη συνεδρίαση της 24ης Μαρτίου 1994,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 27ης Απριλίου 1994,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με απόφαση της 17ης Ιουνίου 1993 που περιήλθε στο Δικαστήριο στις 24 του ιδίου μήνα, το tribunal du travail de Bruxelles υπέβαλε, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, διάφορα προδικαστικά ερωτήματα ως προς την ερμηνεία του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1971, περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφαλίσεως στους μισθωτούς και στις οικογένειές τους που διακινούνται εντός της Κοινότητος (ΕΕ ειδ. έκδ. 05/001, σ. 73, στο εξής κανονισμός 1408/71).

2 Τα ερωτήματα αυτά ανέκυψαν στο πλαίσιο δίκης μεταξύ της Union nationale des mutualités socialistes και του Del Grosso, Ιταλού υπηκόου.

3 Ο Del Grosso εργάστηκε και ήταν ασφαλισμένος στην Ιταλία από το 1938 έως το 1946. Στη συνέχεια εργάστηκε στο Βέλγιο, όπου υπήχθη στο βελγικό σύστημα κοινωνικής ασφαλίσεως μισθωτών.

4 Στις 10 Ιανουαρίου 1977 κατέστη ανίκανος προς εργασία και έλαβε στο Βέλγιο παροχές ασθενείας, γνωστές ως αποζημίωση πρωτογενούς ανικανότητας, επί ένα έτος, και στη συνέχεια αποζημίωση αναπηρίας.

5 Δεδομένου ότι ο εναγόμενος της κύριας δίκης διατέλεσε ασφαλισμένος στην Ιταλία, ο αρμόδιος βελγικός φορέας, το Institut national d'assurance maladie-invalidité (στο εξής: INAMI), διαβίβασε αίτηση για τη χορήγηση συντάξεως αναπηρίας στον αρμόδιο ιταλικό φορέα, το Istituto nazionale della previdenza sociale (στο εξής: INPS). Κατόπιν της αιτήσεως αυτής, το INPS χορήγησε στον Del Grosso σύνταξη αναπηρίας υπολογισθείσα βάσει του άρθρου 46, παράγραφος 2, στοιχείο β', του κανονισμού 1408/71, από 1ης Φεβρουαρίου 1978.

6 Κατά το διάστημα μεταξύ 1ης Νοεμβρίου 1978 και 8ης Μαρτίου 1979 ο Del Grosso επιχείρησε να ξαναεργαστεί, οπότε οι βελγικές αρχές δεν αναγνώρισαν την αναπηρία κατά το διάστημα αυτό και ανέστειλαν την καταβολή των αντιστοίχων αποζημιώσεων.

7 Από 9 Μαρτίου 1979 ο Del Grosso άρχισε και πάλι να λαμβάνει αποζημιώσεις ασθενείας-αναπηρίας του βελγικού συστήματος. Η ημερομηνία κατά την οποία έπαυσε να υπάγεται στο σύστημα πρωτογενούς ανικανότητας για ν' αρχίσει και πάλι να λαμβάνει αποζημιώσεις αναπηρίας αμφισβητείται. Συγκεκριμένα ο Del Grosso φρονεί ότι αποζημιώσεις αναπηρίας έλαβε από 1ης Απριλίου 1980, ενώ το ταμείο INAMI θεωρεί ότι τις έλαβε από 9 Μαρτίου 1980.

8 Μετά τη δεύτερη αναγνώριση αναπηρίας το INAMI διαβίβασε και νέα αίτηση συνταξιοδοτήσεως προς το INPS που, στις 12 Νοεμβρίου 1980, εξέδωσε απόφαση από την οποία προκύπτει, αφενός, ότι η ιταλική σύνταξη αναπηρίας χορηγήθηκε χωρίς διακοπή και κατά την περίοδο επί την οποία ο Del Grosso εργάστηκε και πάλι στο Βέλγιο και, αφετέρου, ότι από 1 Νοεμβρίου 1978 μέχρι 31 Μαρτίου 1980 του χορηγήθηκε επίσης προσαύξηση προκειμένου να συμπληρωθεί το ποσό της κατώτατης ιταλικής σύνταξης.

9 Βάσει των στοιχείων που του διαβιβάστηκαν, το INAMI, με απόφαση της 23ης Δεκεμβρίου 1980, υπολόγισε και πάλι τις διάφορες οφειλόμενες παροχές λαμβάνοντας υπόψη τις απαγορευτικές της σωρεύσεως διατάξεις του βελγικού νόμου της 9ης Αυγούστου (BFR) 1963 (άρθρο 70, παράγραφος 2) και διαπίστωσε ότι 67 921 βελγικά φράγκα καταβλήθηκαν αχρεωστήτως στον Del Grosso.

10 Δεδομένου ότι δεν υπήρχαν διαθέσιμα ιταλικά ποσά, ο ασφαλιστικός φορέας, εν προκειμένω η Union nationale des mutualités socialistes, άσκησε ενώπιον του trinunal du travail de Bruxelles αγωγή περί αποδόσεως του αδικαιολογήτως καταβληθέντος ποσού.

11 Ο Del Grosso αμφισβητεί το ύψος της οφειλής του και ειδικότερα την εφαρμογή των βελγικών απαγορευτικών της σωρεύσεως διατάξεων στην προσαύξηση της συντάξεως που έλαβε στην Ιταλία κατά τη δεύτερη περίοδο πρωτογενούς ανικανότητας. Υποστηρίζει δε ότι δεν έχουν εφαρμογή οι βελγικές απαγορευτικές της σωρεύσεως διατάξεις, αλλά οι διατάξεις του άρθρου 46, παράγραφος 3, του κανονισμού 1408/71.

12 Το εθνικό δικαστήριο, εκτιμώντας ότι η εκκρεμής ενώπιόν του δίκη θέτει προβλήματα ερμηνείας του κοινοτικού δικαίου, ανέστειλε τη διαδικασία και υπέβαλε στο Δικαστήριο τα ερωτήματα:

«1) Μπορεί να χαρακτηρισθεί ως "αυτοτελής παροχή" η ιταλική κοινωνική παροχή που φέρει την ονομασία "σύνταξη αναπηρίας";

2) Έχει εφαρμογή το άρθρο 46, παράγραφος 3, του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1971, περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφαλίσεως στους μισθωτούς (...) που διακινούνται εντός της Κοινότητας, οσάκις χορηγείται συγχρόνως, αφενός, τέτοια παροχή — υπολογιζόμενη με βάση το σύστημα του συνυπολογισμού και του αναλογικού επιμερισμού και η οποία ανέρχεται, μετά την προσθήκη συμπληρώματος, στο επίπεδο της κατώτατης μηνιαίας συντάξεως που προβλέπεται από το σύστημα της υποχρεωτικής ασφαλίσεως αναπηρίας και γήρατος των μισθωτών — και, αφετέρου, βελγικό επίδομα ασθενείας και αναπηρίας (που αποκαλείται "πρωτογενής") ή ακόμη

3) αποτελεί ή όχι το εν λόγω ιταλικό "συμπλήρωμα συντάξεως αναπηρίας" αποκατάσταση της ίδιας βλάβης υπό την έννοια του άρθρου 70, παράγραφος 2, που κατέστη στη συνέχεια, κατ' εφαρμογή του άρθρου 30, τρίτο εδάφιο, του νόμου της 30ής Δεκεμβρίου 1988, άρθρο "76 quater, παράγραφος 2", του νόμου της 9ης Αυγούστου 1963, περί οργανώσεως συστή-

ματος υποχρεωτικής ασφαλίσεως ασθενείας και αναπηρίας, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 1, περίπτωση 1, του βασιλικού διατάγματος 19 της 4ης Δεκεμβρίου 1978, επομένως, έχει την ίδια φύση με αυτό; Μπορεί, συνεπώς, να καταβληθεί σωρευτικά;»

Επί του πρώτου ερωτήματος

13 Με το ερώτημα αυτό το αιτούν δικαστήριο ερωτά αν η καλούμενη «σύνταξη αναπηρίας» ιταλική κοινωνική παροχή αποτελεί «αυτοτελή παροχή» κατά την έννοια του άρθρου 46, παράγραφος 1, του κανονισμού 1408/71.

14 Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου (βλ. ιδίως τις αποφάσεις της 17ης Δεκεμβρίου 1987, 323/86, Collini, Συλλογή 1987, σ. 5489, σκέψεις 10 και 15, και της 11ης Ιουνίου 1992, C-90/91, C-91/91, Di Crescenzo και Casagrande, Συλλογή 1992, σ. I-3851, σκέψη 20), ως «αυτοτελής παροχή» νοείται η παροχή που υπολογίζεται σύμφωνα με το άρθρο 46, παράγραφος 1, δηλαδή το ποσό της οποίας αντιστοιχεί στη συνολική διάρκεια των περιόδων ασφαλίσεως ή κατοικίας που πρέπει να ληφθούν υπόψη δυνάμει της νομοθεσίας του κράτους μέλους του αρμοδίου φορέα, χωρίς συνυπολογισμό των περιόδων που συμπλήρωσε ο ενδιαφερόμενος υπό τις νομοθεσίες άλλων κρατών μελών στις οποίες υπήχθη.

15 Όπως όμως αναγνώρισε ο ίδιος ο εναγόμενος της κυρίας δίκης με τις γραπτές παρατηρήσεις που κατέθεσε ενώπιον του Δικαστηρίου, το δικαίωμα για ιταλική παροχή αναπηρίας το απέκτησε βάσει της διαδοχικής υπαγωγής του στο ιταλικό και στο βελγικό σύστημα, δηλαδή κατ' εφαρμογήν του συστήματος του συνυπολογισμού των περιόδων ασφαλίσεως και αναλογικού επιμερισμού των παροχών.

16 Το γεγονός ότι η εν λόγω παροχή προσαυξήθηκε αργότερα κατά ορισμένο ποσό προκειμένου να φθάσει το ποσό της κατώτατης παροχής που προβλέπει η ιταλική νομοθεσία δεν επηρεάζει τη μέθοδο υπολογισμού, επομένως δε ούτε και το χαρακτηρισμό της παροχής.

17 Επομένως, στο πρώτο ερώτημα αρμόζει η απάντηση ότι μια παροχή αναπηρίας όπως η ιταλική «σύνταξη αναπηρίας» δεν αποτελεί αυτοτελή παροχή κατά την έννοια του άρθρου 46, παράγραφος 1, του κανονισμού 1408/71, οσάκις υπολογίζεται κατ' εφαρμογήν του συστήματος συνυπολογισμού των περιόδων ασφαλίσεως και αναλογικού επιμερισμού των παροχών.

Επί του δευτέρου ερωτήματος

18 Από τη δικογραφία προκύπτει ότι με το ερώτημα αυτό το αιτούν δικαστήριο επιδιώκει στην ουσία να διευκρινίσει αν το κοινοτικό δίκαιο εμποδίζει την εφαρμογή εθνικής, απαγορευτικής της σωρεύσεως, διατάξεως στην περίπτωση που ο ίδιος διακινούμενος εργαζόμενος λαμβάνει παροχές, σε ένα κράτος μέλος, λόγω ανικανότητας προς εργασία οφειλομένης σε ασθένεια και, σε άλλο κράτος μέλος, παροχή αναπηρίας, το ποσό της οποίας καθορίσθηκε κατόπιν συνυπολογισμού των περιόδων ασφαλίσεως και αναλογικού επιμερισμού των παροχών και προσαυξήθηκε κατά ένα ποσό προκειμένου να φθάσει το ποσό της κατώτατης εθνικής σύνταξης.

19 Το ζήτημα αν έχουν εφαρμογή οι εθνικές διατάξεις που απαγορεύουν τη σώρευση ρυθμίζεται από το άρθρο 12, παράγραφος 2, του κανονισμού 1408/71.

20 Συγκεκριμένα το άρθρο αυτό προβλέπει ότι οι διατάξεις περί μειώσεως, αναστολής ή καταργήσεως που προβλέπει η νομοθεσία κάποιου κράτους μέλους σε περίπτωση σωρεύσεως μιας παροχής με άλλες παροχές που αποκτήθηκαν βάσει της νομοθεσίας άλλου κράτους μέλους ή με εισοδήματα που αποκτήθηκαν στο έδαφος άλλου κράτους μέλους εφαρμόζονται εις βάρος του δικαιούχου της παροχής.

21 Η αρχή αυτή της εφαρμογής των εν λόγω διατάξεων εις βάρος του δικαιούχου της παροχής γνωρίζει πάντως ορισμένες εξαιρέσεις. Συγκεκριμένα, δεν έχει εφαρμογή οσάκις ο ενδιαφερόμενος λαμβάνει παροχές της ιδίας φύσεως για

αναπηρία, γήρας, θάνατο ή επαγγελματική ασθένεια που καταβάλλονται από τους φορείς δύο ή περισσοτέρων κρατών μελών σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 46, 50 και 51 ή του άρθρου 60, παράγραφος 1, στοιχείο β'.

22 Επομένως, για να κριθεί το ζήτημα εάν έχει εφαρμογή εις βάρος του δικαιούχου η απαγορευτική της σωρεύσεως ρήτρα του άρθρου 70, παράγραφος 2, του βελγικού νόμου της 9ης Αυγούστου του 1963, πρέπει να ερευνηθεί αν οι επίδικες παροχές είναι της ιδίας φύσεως, αν καθεμία αποτελεί παροχή για «αναπηρία, γήρας, θάνατο (συντάξεις) ή επαγγελματική ασθένεια» και τέλος αν εκκαθαρίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 46, 50 και 51 ή του άρθρου 60, παράγραφος 1, στοιχείο β' του κανονισμού 1408/71.

23 Προς τούτο πρέπει να ερευνηθεί, πρώτον, αν η βελγική παροχή πρωτογενούς ανικανότητας και οι ιταλικές παροχές είναι ή δεν είναι της ιδίας φύσεως.

24 Συναφώς, από πάγια νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι οι παροχές κοινωνικής ασφαλίσεως θεωρούνται ως της ιδίας φύσεως όταν το αντικείμενο και ο σκοπός τους καθώς και η βάση υπολογισμού και οι προϋποθέσεις χορηγήσεώς τους είναι ίδιες (βλ. ιδίως απόφαση της 6ης Οκτωβρίου 1987, 197/85, Stefanutti, Συλλογή 1987, σ. 3855, σκέψη 12).

25 Όσον αφορά τη βελγική παροχή, πρέπει να σημειωθεί ότι στηρίζεται στην επέλευση ενός κινδύνου και έχει ως αντικείμενο να αντισταθμίζει την οικονομική ζημία που οφείλεται στην λόγω ασθενείας ανικανότητα προς εργασία. Η παροχή αυτή αντιπροσωπεύει το κλάσμα της αμοιβής που χάνει ο εργαζόμενος λόγω της ανικανότητάς του προς εργασία κάθε εργάσιμη ημέρα επί περίοδο ενός έτους, αρχής γενομένης από την ημερομηνία ενάρξεως της ανικανότητάς του προς εργασία, και υπολογίζεται αναλόγως των περιόδων ασφαλίσεως που ο εργαζόμενος συμπλήρωσε στο Βέλγιο.

26 Όσον αφορά την κυρία ιταλική παροχή, δεν αμφισβητείται ότι αποτελεί σύνταξη αναπηρίας, υπολογιζομένη κατά το σύστημα του αναλογικού συνυπολογισμού των περιόδων ασφαλίσεως και του αναλογικού επιμερισμού των παροχών. Επομένως, δεν μπορεί να θεωρηθεί ως της ιδίας φύσεως με την προαναφερθείσα βελγική παροχή.

27 Κατά τον ίδιο τρόπο διαπιστώνεται ότι η προσαύξηση της ιταλικής συντάξεως, ως προς την οποία ειδικότερα ο Del Grosso αμφισβητεί την εφαρμογή των βελγικών απαγορευτικών της σωρεύσεως διατάξεων, σκοπεί να εξασφαλίσει στον δικαιούχο την κατώτατη μηνιαία σύνταξη που προβλέπει η ιταλική νομοθεσία. Αντιπροσωπεύει δηλαδή την αριθμητική διαφορά μεταξύ του ποσού της κατά το σύστημα του αναλογικού επιμερισμού υπολογιζομένης συντάξεως που λαμβάνει ο ενδιαφερόμενος και του ποσού της κατωτάτης συντάξεως που κατοχυρώνει ο νόμος στην Ιταλία. Επιπλέον δε, χορηγείται ανεξαρτήτως των περιόδων ασφαλίσεως που συμπλήρωσε ο δικαιούχος. Κατά συνέπεια, δεν μπορεί ούτε και αυτό το ποσό να θεωρηθεί ως παροχή της ίδιας φύσεως με τη βελγική παροχή.

28 Όσον αφορά τις δύο άλλες προαναφερθείσες προϋποθέσεις, πρέπει να σημειωθεί ότι η βελγική παροχή πρωτογενούς ανικανότητας που έλαβε ο εναγόμενος της κύριας δίκης αποτελεί αποζημίωση λόγω ασθενείας του τύπου «παροχές εις χρήμα» κατά την έννοια των άρθρων 19 επ. του κεφαλαίου 1, τίτλος ΙΙΙ, του κανονισμού 1408/71 και υπολογίζεται σύμφωνα με το άρθρο 23 του κανονισμού αυτού. Επομένως, δεν αποτελεί αποζημίωση λόγω αναπηρίας, γήρατος, θανάτου ή επαγγελματικής ασθένειας, καταβαλλόμενη σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 46, 50 και 51 ή του άρθρου 60, παράγραφος 1, στοιχείο β'.

29 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι το άρθρο 12, παράγραφος 2, του κανονισμού 1408/71 δεν εμποδίζει την εφαρμογή εθνικής διατάξεως που απαγορεύει τη σώρευση στην περίπτωση που ο ίδιος διακινούμενος εργαζόμενος λαμβάνει, σε ένα κράτος μέλος, παροχές ως αντιστάθμισμα για την απώλεια εισοδήματος που υφίσταται λόγω ανικανότητας προς εργασία οφειλομένης σε ασθένεια και, σε άλλο κράτος μέλος, παροχή αναπηρίας το ποσό της οποίας καθορίζεται κατόπιν συνυπολογισμού των περιόδων ασφαλίσεως και αναλογικού επιμερισμού των παροχών και προσαυξάνεται κατά ένα ποσό προκειμένου να φθάσει το ποσό της κατώτατης σύνταξης που προβλέπει η εθνική νομοθεσία.

Επί του τρίτου ερωτήματος

30 Με το ερώτημα αυτό, το Δικαστήριο καλείται να χαρακτηρίσει την ιταλική παροχή σε συσχετισμό με το άρθρο 70, παράγραφος 2, του βελγικού νόμου της 9ης Αυγούστου 1963.

31 Συναφώς, αρκεί να σημειωθεί ότι το Δικαστήριο έκρινε με την απόφαση της 5ης Οκτωβρίου 1978, 26/78, Viola (Συλλογή τόμος 1978, σ. 561), ότι, κατά την εφαρμογή των εθνικών απαγορευτικών της σωρεύσεως κανόνων, στο αιτούν δικαστήριο εναπόκειται να χαρακτηρίσει τις συγκεκριμένες παροχές σύμφωνα με την εφαρμοστέα εθνική νομοθεσία λαμβάνοντας υπόψη τους κανόνες περί αποφυγής των συγκρούσεων, καθόσον οι κοινοτικές διατάξεις είναι άσχετες.

Επί των δικαστικών εξόδων

32 Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν η Ιταλική Κυβέρνηση και η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, οι οποίες κατέθεσαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, δεν αποδίδονται. Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει, ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης, τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα),

κρίνοντας επί των ερωτημάτων που του υπέβαλε, με απόφαση της 17ης Ιουνίου 1993, το trinunal du travail de Bruxelles αποφαίνεται:

1) Δεν αποτελεί αυτοτελή παροχή κατά την έννοια του άρθρου 46, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1971, περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφαλίσεως στους μισθωτούς και στις οικογένειές τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας, μια παροχή αναπηρίας, όπως η ιταλική «σύνταξη αναπηρίας» οσάκις υπολογίζεται κατ' εφαρμογήν του συστήματος του συνυπολογισμού των περιόδων ασφαλίσεως και αναλογικού επιμερισμού των παροχών.

2) Το άρθρο 12, παράγραφος 2, του προαναφερθέντος κανονισμού 1408/71 δεν εμποδίζει την εφαρμογή εθνικής διατάξεως που απαγορεύει τη σώρευση στην περίπτωση που ο ίδιος διακινούμενος εργαζόμενος λαμβάνει, σε ένα κράτος μέλος, παροχές ως αντιστάθμισμα για την απώλεια εισοδήματος που υφίσταται λόγω ανικανότητας προς εργασία οφειλομένης σε ασθένεια και, σε άλλο κράτος μέλος, παροχή αναπηρίας, το ποσό της οποίας καθορίζεται κατόπιν συνυπολογισμού των περιόδων ασφαλίσεως και αναλογικού επιμερισμού των παροχών και προσαυξάνεται κατά ένα ποσό προκειμένου να φθάσει το ποσό της κατώτατης σύνταξης που προβλέπει η εθνική νομοθεσία.

3) Κατά την εφαρμογή των εθνικών, απαγορευτικών της σωρεύσεως κανόνων, στο αιτούν δικαστήριο εναπόκειται να χαρακτηρίσει τις συγκεκριμένες παροχές σύμφωνα με την εφαρμοστέα εθνική νομοθεσία λαμβάνοντας υπόψη τους κανόνες περί αποφυγής των συγκρούσεων, καθόσον οι κοινοτικές διατάξεις είναι άσχετες.

Schockweiler Mancini Murray

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 6 Απριλίου 1995.

Ο Γραμματέας

R. Grass

Ο Πρόεδρος του δευτέρου τμήματος

F. A. Schockweiler